

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форм навчання
Кафедра управління імені Олега Балацького

Шифр _____

Наказ ректора про „До захисту допускається”
затвердження теми завідувач кафедри
_____ **І.І. Рекуненко**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
на тему
«Механізми взаємодії органів державної влади з місцевим
самоврядуванням»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Здобувач вищої освіти гр. Пуз81с

Суржик Олександр
Олегович

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Суржик Олександр Олегович

(підпис)

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент, Мартинець В. В.

(підпис)

АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі бакалавра розглянуто механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Проаналізувавши законодавство й погляди учених, виявлено основні проблеми взаємодії між місцевими відповідними органами територіального самоврядування та місцевими органами державної влади.

Розроблено пропозиції надання повноважень і ресурсів від державних органів влади органам місцевого самоврядування для усунення дублювання повноважень і функцій між ними.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота містить: 48 сторінок, 1 рисунок, 2 таблиці, 65 джерел в переліку використаної літератури.

Мета роботи: проведення аналізу механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Відповідно до поставленої мети були вирішені такі завдання:

- визначено теоретико-правові механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням;

- досліджено сучасне регулювання механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням;

- визначено нормативно-правове регулювання механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням;

- досліджено механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням враховуючи досвід зарубіжних країн;

- запропоновано шляхи вдосконалення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Об'єкт дослідження: механізми, що використовуються при взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Предмет дослідження – механізм взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення методологічної літератури і емпіричний метод спостереження на етапах дослідження за літературою і публіцистикою.

Ключові слова: МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ, ДЕРЖАВНА ВЛАДА, ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯ...7	7
1.1. Методологія та історіографія дослідження	7
1.2. Генезис розвитку проблематики механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	9
1.3. Суть та зміст взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	12
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯ..18	18
2.1. Характеристика нормативноправового регулювання механізмів взаєм одії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	18
2.2. Механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	20
РОЗДІЛ 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ.....	24
3.1. Актуальні питання вдосконалення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	24
3.2 Досвід зарубіжних країн в сфері вдосконалення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	29
3.3. Шляхи вдосконалення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.....	35
Висновки.....	40
Список використаних джерел.....	42

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування є необхідною частиною державної політики. Загалом робота та взаємодія між відповідними державної влади і місцевого самоврядуванням займає важливе місце в науково-теоретичних дослідженнях, адже є ключовим аспектом для належного забезпечення відповідної якості управління на різних рівнях. Тому інтерес тематики до взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням має ключове значення для державних та правових наук. Відповідно, цим обумовлена актуальність дослідження даного дослідження.

Теоретичним підґрунтям даної роботи стали праці відомих вітчизняних і зарубіжних учених, таких як: О.О. Бабінова, В. С. Куйбіда, М. Краснова, М.О. Кушнір, Г. Проскура, О. Полікарпова, В. П. Трощинський, В. П., а також інших вчених. Праці цих вчених дали теоретичну основу для визначення особливостей механізму взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Тому потребою в дослідженнях є недостатній рівень розробленості теоретичної проблематики з цього питання, а також наявність нових уявлень, переосмислень і підходів до розуміння сутності взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Мета та завдання дослідження. Мета даної кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає у проведенні аналізу механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Для досягнення мети вирішені такі завдання:

- визначити теоретико-правові механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням
- дослідити сучасне регулювання механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням
- визначити нормативно-правове регулювання механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням

- дослідити механізми взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням враховуючи досвід зарубіжних країн.

Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, які виникають при взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Предмет дослідження – механізм взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Структура та обсяг дипломної роботи визначена метою та завданнями дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, які містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

1.1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ІСТОРІОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

У цьому розділі бакалаврської кваліфікаційної роботи розглядаються основні методи та принципи дослідження механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Мета даної роботи полягає у проведенні всебічного аналізу та висвітлення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням на підставі аналізу поглядів учених та законодавства.

Досягненню мети нашого дипломного дослідження та вирішенню поставлених завдань сприяло використання комплексу методів дослідження:

- теоретичний аналіз та узагальнення філософської, соціологічної, психолого-педагогічної, методологічної літератури для визначення теоретичних засад до розуміння механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням;

- емпіричні, шляхом аналізу літератури та публіцистики, спостереження на етапах дослідження для визначення значення механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Важливо визначити сутність терміну «метод», який походить з грецької мови, де «methodos» означає шлях, підхід [1].

П. Я. Пригунов вказує, що в кожній галузі науки існують не тільки загальнотеоретичні принципи, а й специфічні теоретичні принципи, які становлять її теоретичну основу. Окремі методи дослідження дають змогу підтвердити чи спростувати теоретичні гіпотези, на яких базується наукове дослідження [2]. Таким чином, методологія виконує важливі ключові функції: визначає засоби наукового пізнання, що відображає динамічні процеси та явища; спрямовує, передбачає спеціальні засоби досягнення цієї мети дослідження; надає повну інформацію про досліджуваний процес чи явище; сприяє внесенню

нової інформації до фонду теорії науки; забезпечує уточнення, систематизацію термінів і понять у науці тощо [1]. Отже, методологічна основа дослідження ґрунтується на принципах історизму та об'єктивності, які дозволяють побачити предмет дослідження у всій його різноманітності, відмову від однобічної оцінки та соціально-психологічний принцип, що уточнює особливості розвитку механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням [3], [4]. Тому методологічною основою нашого дослідження є загальний і спеціальний метод наукового пізнання. У цій роботі використовуються загальнонаукові методи наукового пізнання, такі як міждисциплінарні методи, формально-логічні методи та методи системного аналізу [5].

Завдяки міждисциплінарному підходу можливо дослідити важливі економічні, історичні та соціальні аспекти розвитку суспільства, що можуть впливати на взаємодію органів державної влади з місцевим самоврядуванням. За допомогою методу системного аналізу узагальнено основні кроки становлення постійної взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням. У роботі також було використано комплекс принципів, спеціальних підходів та когнітивних методів, що визначалися особливостями предмета дослідження. В даній роботі також використовуються інші методи наукового пізнання, що дозволило визначити основи механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Досліджуючи історіографію варто відзначити, що Полікарпова О. в науковій роботі 2015 року “Регіональна політика ЄС: практичний досвід для України” вказує, що відповідні регіональні процеси є невід’ємною частиною розвитку Європи. Тому необхідною умовою ефективної економічної інтеграції є поетапна регіональна політика, спрямована на зменшення регіональних диспропорцій в ЄС та наближення до темпів і рівня регіонального розвитку. Значення регіону в процесі прийняття рішень постійно зростає. Авторка також зазначає, що для України вивчення європейського досвіду ефективної реалізації політики регіонального розвитку забезпечить трансформацію регіональних структур через вжиття відповідних заходів щодо децентралізації державного

управління, здійснення ефективної соціально-економічної політики розвитку. Запровадження нової регіональної політики, спрямованої на поєднання завдань модернізації економіки з гарантією розвитку регіонів, без якого повна інтеграція неможлива [6].

В 2015 році, Бондарчук Л. В., Урбанович В. А. вивчали проблематику на тему “Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування: правові й функціональні аспекти”, визначають, що, незважаючи на сучасний стан державних політико-правових відносин, роль у стабілізації відносин відіграє законодавчий поділ влади [7].

Далі, в 2020 році Рєзніков В.В. захистив дисертацію за темою “Механізми формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції України”, де встановлено, що в сучасних трансформаційних перетвореннях у всіх сферах суспільного життя вони потребують адекватного обґрунтування та вдосконалення існуючих принципів формування та реалізації політики в Україні. Зроблено висновок, що державна політика у сфері європейської інтеграції також має відповідати принципам узгодженості та впорядкованості; передбачуваність та результативність, економічна життєздатність, соціальна та екологічна відповідальність, що підвищить її ефективність та результативність [8].

У статті 2020 року розглядаються характеристики територіальної громади як основи місцевої автономії України, а також концепції та характеристики взаємодії в управлінні на рівні громади. Прийняття у 1997 році закону «Про місцеве самоврядування в Україні» звертає увагу на те, що розпочався новий етап реформування місцевої демократії [9].

Також, існують інші наукові дослідження в сфері дослідження механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

1.2 ГЕНЕЗИС РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМАТИКИ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

В даному розділі досліджується генезис взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням. Після здобуття незалежності Україна зіткнулася з

проблемою відбудови державної влади та сформувала нову владу, яка могла б ефективно функціонувати в нових суспільно-політичних та соціально-економічних ситуаціях. Після розпуску Комуністичної партії на початку 1990-х років адміністративні функції, які раніше виконувала Комуністична партія, були передані новій організації державної служби. Проблема полягала в тому, що ці функції розподілялися по вертикалі в системі державної влади. З 1992 по 1996 років у українській державі постійно обговорювалося питання розмежування функцій і повноважень місцевого самоврядування та місцевої автономії. Це був дуже важкий час у новітній історії молодого української держави. Фактично старі принципи правління вже не працювали, а нові принципи управління ще не отримали необхідної підтримки суспільству і не були чітко закріплені державою в законодавстві. Поширилася певна анархія, яка завдала величезної шкоди не лише виконавчій владі, а й українському суспільству в цілому. У 1992 році був запроваджено орган місцевого самоврядування на чолі з представником Президента України (ліквідовано у 1994 року). У 1995 році виконавчий комітет місцевої ради було ліквідовано, а місцева адміністрація на чолі з головою кожної ради, яка одночасно виконує функції голови місцевої ради, відродилася. Прийняття нової Конституції України, безсумнівно, активно сприяло активнішому розвитку місцевої автономії, визначенню та законодавчому об'єднанню функцій і повноважень органів влади та місцевої автономії. Положення Конституції продовжили в ухвалених Верховною Радою України законах «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997 року) тощо. Відповідно до чинного законодавства за можливостями відділу розробляються нові функції та повноваження органів місцевого самоврядування та державних органів, що може створити умови для виконання ними відповідних функцій. На жаль, дублювання та множинні накладення на сучасне українське законодавство продовжують працювати. Існують негативна тенденція, коли органи державної влади дуже часто конфліктують з органами місцевого самоврядування через різне тлумачення своїх функцій і обсягу повноважень, а також практичних можливостей їх реалізації. Сьогодні Україна переживає значні адміністративні

реформи та соціально-культурні зміни. Його метою є децентралізація та децентралізація державної влади та зміцнення організаційно-правової, фінансової та економічної самостійності місцевої автономії. Забезпечення формування самодостатніх та компетентних територіальних громад, необхідних їм матеріальних та фінансових ресурсів. Також важливо, реформувати структуру національних адміністративних одиниць в країні. Подальший розвиток місцевої та регіональної демократії безумовно сприятиме більш агресивній реалізації пріоритетних курсів на інтеграцію України до євроатлантичної структури. Безперечно, децентралізація державної влади є складним завданням, а її здійснення необхідне для здійснення політичних та економічних реформ у суспільстві [10]. Сьогодні Конституція України закріплює дві системи місцевої автономії. Місцева автономія як місцевий адміністративний орган та місцева автономія як державний орган територіальної громади. Це різні правові системи місцевої автономії, переважно за функціями та повноваженнями. Хотілося б зазначити, що Конституція України гарантує місцеву автономію і таким чином виключає можливість заміни органами місцевого самоврядування. Проте проблема взаємовідносин між автономними організаціями та органами місцевого самоврядування є дуже складною. Погляди на автономію змінилися у відповідь на політичні тенденції даного суспільства. Таким чином, у доктрині первісного капіталізму домінувала ідея, що автономія — це самостійне управління місцевим господарством територіальною громадою без державного контролю. З часом можливості місцевого самоврядування включали не лише економічні, а й регіонально важливі соціально-культурні переваги [11]. Тобто, сучасний етап реформування системи розмежування повноважень з 2000 року зосереджений на розв'язанні конфліктів між мандатними системами влади та усуненні дублювання функцій і повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування [12]. Процес інтеграції України до Європейського співтовариства вимагає впровадження стандартів розвиненого демократичного суспільства. Розвиток громадянського суспільства є важливим та ефективним елементом розбудови України як демократичної правової держави, є предметом

конструктивного та відповідального діалогу у сфері права. Сприяння співпраці між органами місцевого самоврядування, владою та громадськістю пов'язане з партнерством, демократією в усіх сферах державного та суспільного життя, соціально-економічним і духовним прогресом, всебічним захистом прав громадян і має базуватися на взаємній вигоді для забезпечення свободи людей і громадян. Успішна співпраця державних установ, органів місцевого самоврядування та широкої громадськості є важливим фактором у вирішенні нагальних питань місцевої політики та регіонального соціально-економічного розвитку [13]. У той же час змінилися відносини між місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування в західних країнах. Дуалістична політика та практика місцевих органів влади дозволили їм встановити раціональні відносини між державою та місцевою автономією. При цьому зберігаються їх непорушні права і водночас виконується частина функцій виконавчої влади.

1.3. СУТЬ ТА ЗМІСТ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

В даному розділі обговорюємо сутність та особливості механізмів взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням.

Перш за все, слід зазначити, що взаємовідносини держави і суспільства переважно здійснюються в системі взаємовідносин органів місцевого самоврядування та місцевих рад та їх посадових осіб. Органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, делеговані їхніми штатами та районними радами (використовуючи передані фінанси, матеріально-технічні та інші ресурси) і несуть відповідальність і підконтрольні їм. Голова місцевої адміністрації має право проводити дорадчий голос на кожному засіданні ради та вносити інші пропозиції щодо здійснення делегованих повноважень. Вони повідомляють відповідну раду бюджетів, виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, делегованих повноважень [14].

Згідно чинними нормативно-правовими актами, в ході адміністративної діяльності в кожному регіоні органи місцевого самоврядування встановлюють взаємовідносини з сільськими, селищними, міськими радами, їх органами виконавчої влади, сільськими, селищними та міськими головами. Вони підтримують здійснення радою власних повноважень місцевої автономії: вирішення проблем економічного, соціального та культурного розвитку своїх територій та зміцнення матеріально-фінансової бази місцевої автономії. Також, варто зазначити, що органи місцевого самоврядування, контролюють виконання органами влади наданих їм законом повноважень, розглядає та враховує у своїй діяльності пропозиції уповноважених органів, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. При розгляді питань, що зачіпають інтереси держави, орган місцевого самоврядування мають повідомляти про це відповідні органи державної влади та має надати їм право брати участь у відповідній роботі цих органів та їх працівників при проведенні відповідних нарад з спірних питань. Також, законодавство України визначає, що Голова органу місцевого самоврядування, його заступник, начальник відділу або представник мають право бути присутніми на засіданнях органів місцевого самоврядування та вислуховувати їхню думку з приводу їх хвилюючих. Отже, муніципалітети не мають права втручатися у здійснення своїх повноважень.

Тому органи місцевого самоврядування та державної влади завжди працюють разом. Поняття «взаємодія» використовується в різних наукових галузях, таких як точність, природа та суспільство. З однієї сторони, цей термін увійшов в уряд останніми роками, проте, як слід зазначити, наукове співтовариство досі не має єдиного визначення цього поняття.

Г. Панченко розглядає взаємодії як особливий тип відносин між адміністративними об'єктами. Кожен адміністративний об'єкт впливає на інші об'єкти, заохочує до змін і одночасно впливає на кожен із цих об'єктів [15].

З огляду на це, існує три рівні реалізації взаємодій у громаді. – поширення інформації (розголошення інформації на сайтах, ЗМІ, розміщення на стендах тощо);

- консультації (голосування, онлайн-голосування тощо); та залучення (безпосередня участь у роботі, наприклад, спільні дорадчі органи, робочі групи, загальні збори, наради тощо).

У той же час Ю. Буглак визначив, що розподіл повноважень між органами влади та місцевого самоврядування ґрунтується на таких ключових сферах їхньої повсякденної діяльності:

- Виключна сфера діяльності державних органів влади. Ці повноваження не можуть бути передані місцевим автономним державним органам. Безпека тощо);

- Відповідні напрямки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування. Повноваження держави делегувати органам місцевого самоврядування залежно від зручності делегування, принципу субсидіарності, показників бюджетної самостійності та фінансової спроможності.

- обсяг повноважень місцевого самоврядування [16].

На наш погляд, розподіл повноважень визначає рамки можливих дій та повноважень кожної сторони. Таким чином, можна говорити, що в нашій країні на сьогодні досить розмиті вказані рамки дій органів влади (державної та місцевої). Відповідно, це зумовлено радянським спадком та численними доповненнями законодавства, що не узгоджені між собою.

Розвиток системи взаємодії між місцевою автономією та адміністрацією часто розглядають через призму таких понять, як децентралізація та деконцентрація. Під деконцентрацією розуміється організаційний процес, що складається з передачі повноважень щодо прийняття рішень представнику центрального уряду на місцях, а децентралізація — це відповідний намір органів місцевого самоврядування, які ієрархічно не підпорядковані центральній владі. Це передача права приймати рішення. У цьому випадку незалежний муніципалітет самостійно приймає рішення про надання населенню певних державних послуг та фінансування їх діяльності [17].

Така співпраця керується Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування», «Про державних службовців», «Про місцеву

автономію України» та іншими українськими законами, діями Президента України, Кабінету Міністрів. Наказ Міністра України, голови місцевого самоврядування. Правила, пов'язані з правилами щодо керівництва організованою роботою та взаємодії органів місцевого самоврядування з державними установами органів місцевого самоврядування.

Варто зауважити, що відповідно до чинного законодавства «районні та обласні ради є органами місцевого самоврядування, які представляють спільні інтереси сіл, селищ, міських територіальних громад» [18].

При цьому закон не визначає терміни та особливості державних органів. При цьому законом передбачено, що українська державна влада здійснюється на основі законодавчого, адміністративного та судового поділу.

Єдиним органом законодавчої влади України є Верховна Рада, Верховна Рада України. Вищим органом системи виконавчої влади є Кабінет Міністра України, який спрямовує та координує роботу міністерств та інших органів виконавчої влади.

Згідно національного законодавства, до системи центральних державних органів України входять міністерства, державні комітети (державні служби), центральні державні органи зі спеціальним статусом. Центральна влада може мати власний територіальний орган, який утворюється, реорганізується та ліквідується у встановленому законом порядку. Варто відзначити, що до системи органів місцевого самоврядування входять органи місцевого самоврядування, які здійснюють адміністративні повноваження в районах міст Київ і Севастополь Автономної Республіки Крим.

Отже, закон визначає повноваження місцевих адміністрацій на території кожної адміністративної території що делеговані відповідною радою. Відповідно до чинного закону, Закону про «місцеві адміністрації», місцева адміністрація у відповідних областях може взаємодіяти з селами, селищами, міськими радами, їх адміністративними органами, селами, селищами та міськими головами для підтримки роботи та діяльності. Вирішення повноважень місцевої автономії, насамперед питань економічного, соціального та

культурного розвитку відповідних регіонів, зміцнення матеріально-фінансової бази органів місцевого самоврядування, контроль та перевірка виконання статутних повноважень державних органів Пропозиції народних депутатів, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб щодо врахувати [19].

Місцеві органи влади спрямовують свої агенції зміцнювати зв'язки з державною владою та місцевою автономією та вирішувати національні проблеми, які ставлять центральний уряд, а також місцеві органи влади. Державне управління покликане забезпечити розвиток місцевої автономії, яка вирішує свої проблеми за національними та місцевими нормативними актами та забезпечує мешканців певними стандартами обслуговування [20]. Недоліком у цьому випадку є те, що представники місцевого самоврядування можуть намагатися підпорядкувати місцеву владу. Оскільки демократична спроможність усієї політичної системи падає, вона стає менш ефективною та менш гнучкою. Якщо орган місцевого самоврядування розглядає питання, що зачіпає інтереси місцевої влади, про це необхідно заздалегідь повідомити відповідні органи. Представники цих органів та посадовці громад залишають за собою право брати участь у розгляді таких питань органами місцевого самоврядування та висловлювати зауваження та пропозиції щодо дискусійних питань. Голова органу місцевого самоврядування, його уповноважені особи, особа, відповідальна за структурний підрозділ місцевого самоврядування, або його представники мають право бути присутніми на засіданнях органу місцевого самоврядування та в межах своїх повноважень заслуховувати думки з цього питання. Отже, для реалізації спільної програми органи місцевого самоврядування та місцеві автономні організації можуть вільно та неупереджено укладати угоди та створювати спільні організації та організації.

Тому варто більш детально присвятити увагу принципам дослідження розвитку механізмів взаємодії державних інституцій та місцевої автономії. Також через дослідження концептуальних прийомів можуть розглядатися теоретичні основи, передумови та фактори цієї взаємодії.

Загалом, в роботі розглянуто передумови та чинники механізму взаємодії органів державної влади та місцевої автономії. В останні роки вчені все більше уваги приділяють формуванню механізму взаємодії державних інституцій та місцевої автономії.

У результаті можна зробити висновок, що вчені виявили проблеми з взаємодією таких об'єктів. Політико-економічні елементи питання децентралізації державної влади та посилення місцевої автономії у вирішенні місцевих проблем роблять проблему багатогранною та ускладнюють її успішне вирішення. Тому потрібно шукати спосіб її вирішення системно і послідовно.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

2.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

Для розуміння механізму взаємодії розглянемо засади правового регулювання місцевого самоврядування та державної влади.

В першу чергу розглянемо засади роботи місцевого самоврядування.

Загалом, місцеве самоврядування як основа конституційного ладу є одним є найважливішим принципом організації та функціонування держави [21]. Відповідно, в Україні нормативне правове регулювання закріплюється на міжнародному, державному та локальному рівнях(табл. 2.1)

Таблиця 2.1 Нормативно-правове регулювання взаємодії місцевого самоврядування з державними органами влади на різних рівнях

Рівень	Види	Назви
Міжнародний	Міжнародні акти ратифіковані Україною	Європейська хартія місцевого самоврядування
Національний	Законодавство	Конституція України, Закони України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про місцеві державні адміністрації ”
	Нормативно-правові акти	Постанови КМУ
Регіональний	Локальні акти, постанови та регламенти	Постанови, положення органів місцевого самоврядування. Положення районних державних адміністрацій.

На міжнародному рівні це міжнародні документи, договори та конвенції. Варто вказати, що в статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування сказано, що органи публічної влади переважно здійснюють публічні повноваження, але при цьому в праві наділити ті чи інші органи влади своїми повноваженнями. Ця норма схожа на ту, що прописана в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині делегування повноважень ради відповідним місцевим державним адміністраціям [22].

На національному рівні існуючі Закони України, містять норми, які дозволяють надавати або делегувати свої повноваження між органами місцевого самоврядування та системою органів виконавчої влади, які представлені місцевими державними адміністраціями. Так Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” у статті 43 дозволяє районним та обласним радам на пленарних засіданнях приймати рішення щодо делегування своїх повноважень місцевим державним адміністраціям. Сам процес делегування прописаний в статті 44 цього ж закону.[57] У свою чергу Закон України “Про місцеві державні адміністрації” у статті 35 чітко зазначає, що місцеві державні адміністрації на відповідній території взаємодіють з територіальними органами самоврядування для сприяння вирішення питань, покладених на так званий муніципалітет. Під час здійснення цих повноважень адміністрації враховують пропозиції від представників громади. На локальному рівні серед законодавства виділяють місцеві резолюції, Статути, акти, рішення органів місцевого самоврядування.[58]

Кабінет Міністрів України у своїх нормативно-правових актах може встановлювати порядок діяльності та взаємодії уповноважених органів державної влади та органами місцевого самоврядування. До прикладу Постанова від 20 серпня 2021 р. № 894 затверджує організації діяльності та взаємодії Національної гвардії з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування з припинення масових заворушень. [59]

Регіональний рівень взаємодії регулюється постановами органів державної влади та рішеннями органів місцевого самоврядування. Місцевий

орган державної влади в праві розробити й прийняти положення про утворення відділу забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування в межах території, на яку розповсюджуються повноваження відповідної організації. [60] За аналогією міська рада, зважаючи на повноваження, в праві проголосувати за утворення відповідного у відділу взаємодії з органами державної адміністрації у складі виконавчого комітету відповідного органу місцевого самоврядування.

2.2. МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

В даному пункті досліджується механізм взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування.

Будучи країною з демократичним режимом, в Україні існує розподіл державної влади на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 Взаємодіючі органи державної влади з місцевим самоврядуванням

Гілки державної влади	Органи державної влади	Функції	Органи місцевого самоврядування
Законодавча	Верховна Рада України	Розробка та затвердження нормативно-правових актів	Залучаються до розгляду питань законопроектної діяльності, законодавчої процедури та контрольних функцій. Надають пропозиції до законів.
Виконавча	Кабмін України, міністерства, відомства	Розроблює і втілює державну політику	Діють згідно державної політики, взаємодіють з адміністраціями
Судова	Суди	Слідкує за дотриманням законодавства	Виконують судові рішення та звертаються для захисту прав

Зв'язок між місцевим самоврядуванням та державою дуже тісний, по-перше, проявляється в тому, що і місцева автономія, і державна влада мають єдине джерело влади згідно до статті 5 Конституції України.

Взаємодія місцевого самоврядування із законодавчими органами влади певною мірою описана в Законі України «Про Регламент Верховної ради України». Орган законодавчої влади в Україні, яким є Верховна Рада України, для проведення парламентських слухань запрошує представників місцевого самоврядування і органів державної влади, які відповідно до предметів їх відання, надають довідково-аналітичні матеріали з питань, що розглядатимуться на парламентських слуханнях[63].

Система взаємодії органів державної виконавчої влади з місцевим самоврядуванням по суті являється одним з типів механізмів управління – державного, муніципального, територіального, соціального [64].

Муніципальні органи можуть взаємодіяти з органами державної виконавчої влади прямо, а також через асоціації органів місцевого самоврядування. Асоціацією органів місцевого самоврядування зазвичай є добровільне неурядове і неприбуткове об'єднання органів місцевого самоврядування відповідної території області, району, міста, села та селища з метою узгодження дій між ними для ефективного здійснення своїх повноважень і сприянню соціально-економічному розвитку громади.

На думку Возного О.С. спільними управлінськими діями органів місцевого самоврядування з органами державної виконавчої влади є ніщо інше, як порядок організаційних, правових, фінансових, економічних і соціальних горизонтальних, вертикальних та вертикально-горизонтальних взаємозв'язків та узгоджених дій цих органів та їх посадовців, що гарантуються нормативно визначеними послідовними методами і механізмами, а також неформальними методами і зв'язками, з конкретними сукупними цілями [65]. Вищесказані думки дозволяють узагальнити головні елементи для аналізу взаємодії місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади на рисунку 2.1

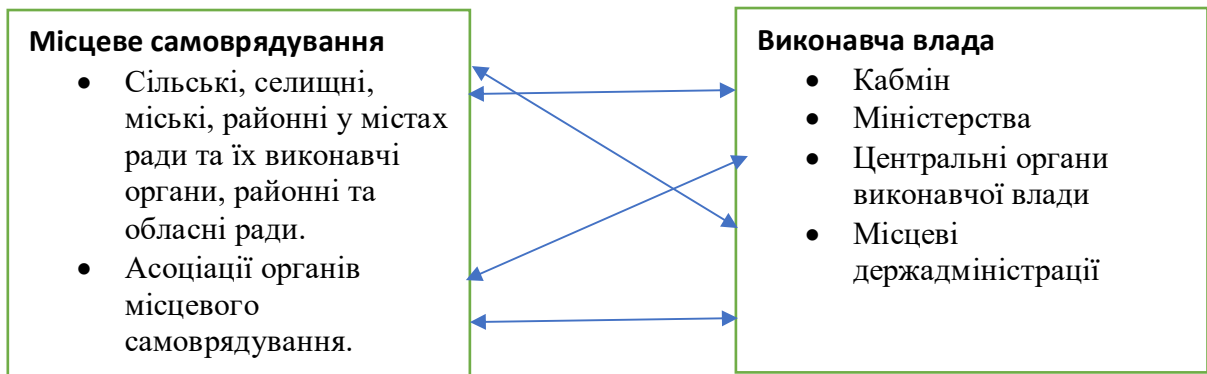

Рис. 2.1 Модель взаємовідносин органів державної влади з місцевим самоврядуванням

Структура взаємовідносин виконавчих органів з територіальними органами місцевого самоврядування є достатньо багатоструктурною. органи місцевого самоврядування та органи державної влади в процесі взаємодії можуть вступати у різноманітні горизонтальні і міжрівневі відносини на національному, регіональному та локальному рівні розповсюдження управління.

Для взаємодії використовуються методи, які можна виокремити з чинного законодавства України. Основними є:

- Делегування повноважень;
- Спільна розробка документації;
- Розроблення проєктів, програм та їх реалізація;
- Розподіл державних коштів з бюджету між громадами;
- Участь в консультаціях;
- Організація майданчиків для обговорення.

Вищевказані методи показують, наскільки складними є взаємовідносини між місцевим самоврядуванням та державними органами влади виконавчої гілки.

Взаємодія судів з органами місцевого самоврядування є малодослідженим. Суд відіграє важливу роль у захисті конституційних принципів місцевого самоврядування. Особливе місце в гарантуванні та забезпеченні прав місцевого самоврядування займає Конституційний Суд України. Юрисдикція судів загальної юрисдикції поширюється правові відносини із захисту прав та законних інтересів органів місцевого самоврядування.[61]

Вагомими способами захисту прав органів місцевого самоврядування через суди є оскарження неправомірних рішень і дій органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які порушують право особи на місцеве самоврядування.

Здійснення господарського, цивільного, адміністративного та кримінального судочинства судами загальної юрисдикції, які виконують функцію судового контролю в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, захищають права, законні інтереси територіальних громад або їх членів[62]. Такий судовий контроль є окремим видом діяльності судів загальної юрисдикції, що полягає у прямій та опосередкованій перевірці на факт незаконності та неправомірності прийнятих рішень, дій або бездіяльності суб'єктів владних повноважень, організацій місцевого самоврядування, що становить сутність справи чи супроводжує розгляд та розв'язання окремих правових спорів. Наслідком розгляду та розв'язання таких спорів може бути відновлення законності, прав через уповноважені органи, на які покладено функції виконання судових рішень.

Можна зробити висновки, що взаємодія державних органів та місцевого самоврядування будується лише у законодавчо визначені способи, тобто через правовий механізм. Під правовим механізмом мається на увазі загальні нормативно-правові акти, нормативно-правові акти місцевого значення, що пов'язані з компетенцією громад, державні стратегії, затверджені Кабміном.

РОЗДІЛ 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

3.1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

У цій частині роботи визначаються основні питання взаємодії державних інституцій та місцевого самоврядування.

Перш за все, слід зазначити, що на етапі становлення незалежної України чимала кількість проблем у сфері взаємодії державних інституцій та громадянського суспільства є звичайними явищами. Тому Україна успадкувала від Радянського Союзу жорстку адміністративну систему, для модернізації якої знадобиться багато часу.

В умовах становлення та розвитку правової демократичної держави в Україні та під впливом глобалізаційних та міждержавних інтеграційних процесів у світі та на континенті Європи розпочнеться глибоке реформування національної влади зі складним і суперечливим процесом децентралізації. Під впливом децентралізації активно формується та розвивається ефективна місцева автономія як організація державної влади територіальних громад, що функціонують на місцевому рівні. Питання децентралізації та розвитку в умовах місцевої автономії взаємопов'язані. Перш за все, оптимально організована державна влада – це не лише головне питання національного самозбереження, а й ефективного функціонування національних явищ, питання ефективного пристосування до умов, що постійно змінюються. Також – у таких умовах обидва рівні уряд почне стабільно функціонувати. Сьогодні ця проблема є дуже серйозною для України. Існуюча модель державних інституцій є неефективною через збіг повноважень та конкурентних можливостей між виконавчою владою та главою держави, а також між виконавчою владою та місцевою владою. Між ними це в кінцевому підсумку призводить до конституційного та законодавчого конфлікту. У контексті виконання державою

програмної місії та функції та вирішення суперечностей, що виникають у процесі суспільного розвитку, держава неохоче відновлюється соціально-політичний та уповільнює економічний та соціальний розвиток. Через невизначеність державної влади та розвиток, що суперечить наступній найкращій організації. Саме в цих умовах децентралізація державної влади може стати універсальним інструментом та парадигмою управління, яка шляхом перерозподілу повноважень між різними рівнями державної влади може не лише визначати та стимулювати економічні реформи, а й інтенсифікувати їх [36]. Відповідно, завдання полягає в тому, щоб показати механізм усунення конфлікту між органами державної влади в частині дублювання повноважень та підвищення ефективності взаємовідносин органів державної влади та місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень в умовах децентралізованого середовища. Важливим питанням, яке необхідно вирішити в процесі реформи децентралізації як основного напрямку покращення взаємовідносин між державними інституціями та місцевою автономією, є забезпечення максимальної передачі повноважень місцевим автономіям та їх місцевість. Сьогодні важливим завданням «покращення взаємовідносин між державними інституціями та місцевою автономією» є визначення та впровадження унікальної моделі децентралізації в Україні.

Таким чином досягається значно вищий рівень адміністративної ефективності для забезпечення громадян необхідною кількістю і якістю організаційних установ, що надають соціальні та адміністративні послуги. У зв'язку з цим зміст і форму децентралізації необхідно визначити як умову розвитку місцевої автономії. Нинішня ситуація свідчить про недосконалість формування місцевої автономії в Україні. З іншого боку, децентралізацію можна розглядати як комплексне явище, що включає політичні, адміністративні та економічні чинники, і пов'язане з можливістю побудови більш ефективних моделей управління на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Тому децентралізація вважається адміністративним принципом, методом і властивістю. У формі децентралізації-політичної, адміністративної,

демократичної, ринкової, просторової, фінансово-бюджетної, соціальної децентралізації.

Отже, на сьогодні пропонуються різні варіанти визначення поняття адміністративної децентралізації. Одним із них є розгляд децентралізації як процесу перенесення відповідальності за планування та впровадження ресурсів, розподіл соціального управління та інших факторів з центрального уряду на місцеві органи влади, органи місцевого самоврядування та місцеву автономію.

Таким чином, більшість науковців наголошують на важливості пошуку балансу між централізацією та децентралізацією як необхідністю забезпечення ефективної діяльності державних інституцій, розглядаючи питання децентралізації. Серед основних причин передачі більших повноважень органам місцевого самоврядування, серед іншого, є підвищення ефективності та підзвітності органів місцевого самоврядування, покращення перспектив місцевого розвитку, запровадження демократії та захист прав громадян. У цьому випадку децентралізацію можна розглядати як метод управління, спрямований на розвиток територій та регіонів [34].

При здійсненні децентралізації європейські країни зіткнулися з проблемою певного удосконалення адміністративно-територіального устрою, але підхід був іншим. Тому одні здійснили відповідні реформи адміністративної структури району, а інші лише частково чи не змінили окремі її елементи.

Водночас, аналізуючи досвід держав-членів Європейського Союзу щодо реформування цих органів, ми повинні пам'ятати, що ці країни мали кращі стартові умови порівняно з Україною.

Серед таких умов: наявність досить глибоких історичних коренів державності, більш-менш тривалий досвід життя в умовах демократії; відносно короткий період панування тоталітарного режиму (порівняно з пострадянськими країнами) та його відносно м'який характер; - консолідований вибір правлячою елітою та населенням цих держав західноєвропейської моделі правління та орієнтація на швидку інтеграцію до основних європейських структур (ЄС, НАТО); цивілізована приватизація, повернення приватної власності,

націоналізованої під час встановлення прорадянських режимів, законним власникам або їх спадкоємцям; успішне просування через створення ефективної ринкової економіки та перехід до правової держави та громадянського суспільства тощо. Сьогодні в Україні також існує багато проблем із горизонтальною системою взаємовідносин державних інституцій. Існує потреба у вдосконаленні адміністративної системи у сфері розподілу повноважень між місцевою владою та місцевою владою, що призводить до відсутності чіткого механізму та центру відповідальності для обох. Регіони, і це змушує їх шукати конкретні форми та шляхи співпраці. – Україна ще не має реального суб'єкта місцевої автономії. Самодостатня територіальна громада з достатніми фізичними та фінансовими ресурсами та достатнім внутрішнім джерелом доходів місцевого бюджету. У країні поки що немає жодного незалежного органу державної влади, який відповідав би за формування місцевої автономії та представляв її інтереси на всіх рівнях. У 1998 році Рада Європи провела значну роботу по дослідженню ситуації в Україні, в результаті чого були розроблені рекомендації щодо регіональної та регіональної демократії в Україні. - уряд. І місцева автономія. Виник як основний елемент демократії [36].

В Україні така національна політика враховує характер, історію та цілі, заходи та засоби центральних і місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення якості життя України в цілому. Регіональна політика загалом стосується того, як держави та суспільства реагують на соціальні, демографічні та економічні зміни [39].

У реаліях становлення України соціальна територія є однією з найбільш вразливих за часи незалежності. З початком європейської інтеграції України процес адаптації українського законодавства до стандартів ЄС та вимог Європейського співтовариства вніс багато змін у правове регулювання регіональної політики відповідно до принципів ЄС.

У результаті ми робимо висновок про відсутність детальних досліджень у сфері визначення та застосування принципів соціального управління ЄС та їх сумнівний характер. Порівнюючи досвід ЄС та України, процес європейської

інтеграції та адаптація українського законодавства до стандартів Європейського Союзу на соціальній арені є важливими для розвитку, модернізації та реального розвитку регіональної політики України. роль.

Також важливим питанням є взаємодія з громадянським суспільством, яке є третьою ланкою. Тому формування демократичної, правової та могутньої української держави залежить від рівня взаємодії державних інституцій та громадянського суспільства. Дуже важливим кроком у цьому напрямку після тривалої розробки та дебатів стало підписання Указу Президента України від 26 лютого 2016 року № 68 «Про сприяння розвитку українського громадянського суспільства» [40]. Відповідно до цього закону Глава держави затвердив Національну стратегію сприяння розвитку українського громадянського суспільства на 2016-2020 роки. Нові стратегії включають найкращі практики національних експертів із державних дослідницьких інститутів, незалежних аналітичних центрів та експертів громад.

Місія, передбачена стратегією, може бути досягнута лише за умови рівноправної та ефективної співпраці органів державної влади, місцевої автономії та організацій громадянського суспільства. Тому вищезгаданим указом створено Раду сприяння розвитку громадянського суспільства як дорадчий орган при Президентові України. Також триває робота щодо створення національного фонду розвитку громадянського суспільства.

На цьому етапі важливого значення набуває налагодження ефективної співпраці та взаємодії органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства в різних сферах державної політики, особливо у сферах соціального становлення та розвитку молоді. Важливою передумовою успішного формування молодіжної політики на місцевому рівні є посилення статусу інститутів громадянського суспільства. Молодь заохочується вирішувати проблеми розвитку через громадські молодіжні організації, державні органи, впливаючи на уряди і, як наслідок, при прийнятті рішень. Ці організації та їхні активісти можуть вирішувати проблеми розвитку кадрів місцевої автономії та громад [41].

Тому багато проблем із механізмом є українськими традиційними та логічними явищами в сучасній ситуації.

3.2 ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В СФЕРІ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

В даній частині роботи визначаються основні ключові питання досвіду зарубіжних країн в даній сфері.

По перше зауважимо, що історично тривалий час відбувався процес централізації державної влади в різних країнах. Загалом, національні уряди централізували управління державними послугами та інфраструктурою як в промислово розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються, протягом 1950-х і 1960-х років з багатьох причин. У країнах, що розвиваються, багато політичних лідерів прагнули побудувати свої нові нації через контроль над економікою з боку центрального уряду. Домінуючі теорії розвитку 1950-х і 1960-х років вимагали сильного контролю центрального уряду над промисловим і сільськогосподарським секторами, а також державними послугами та інфраструктурою, необхідними для прискорення економічного зростання. Тривала економічна глобалізація через міжнародну торгівлю та інвестиції надала містам і столичним регіонам важливі нові економічні ролі в 1990-х роках. Успіх фіскальної децентралізації в країнах, що розвиваються, значною мірою залежав від якості національного управління. Позитивний вплив децентралізації на інвестиції в інфраструктуру також частково залежить від точності місцевих думок про потреби та пріоритети.

Відповідно до сучасних реалій США, згідно до 10-ї поправки до Конституції США, органи місцевого самоврядування відносяться до державного управління. Більшість держав регулюють його лише в найпоширенішій формі. Понад 40 штатів закріплюють у Конституції, що законодавчий орган не має права приймати закони, які детально регулюють місцеву автономію. Тому велика свобода в органах місцевого самоврядування, особливо в містах (органах місцевого самоврядування), численних нестандартних установах та організаціях

та діяльності влади. Місцеві навчальні заклади вирішують такі питання соціального забезпечення, як шкільна освіта, бібліотекознавство, відпочинок та соціальне забезпечення. По-друге, є адміністративні та адміністративні питання. Підтримання порядку (в основному відділи поліції), протипожежна охорона та правосуддя, стягнення податків, вибори, реєстрація громадянства, контроль якості товарів. У районі переважають приватні підприємці, тому органи місцевого самоврядування менше займаються економічними питаннями. Органи місцевого самоврядування лише контролюють свій бізнес і послуги, розпоряджаються їх майном і, в принципі, опосередковано регулюють діяльність приватного бізнесу.

Він також будує муніципальне житло, встановлює орендну плату, реконструює міста, будує та експлуатує дороги, порти та аеропорти, розбудовує території (включаючи відведення землі та її ефективне використання та інші питання землекористування), докільця, ми також його захищаємо. Створення та діяльність муніципалітетів США регулюється лише законом штатів, який історично мав тенденцію надавати громадянам широку свободу автономії. Найпоширенішою адміністративною одиницею в штаті традиційно є округ.

Районна рада та основні посадові особи обираються населенням. На районному рівні контролюється стан доріг місцевого значення, ізоляторів, лікарень, місць відпочинку тощо. Більш різноманітні форми автономії на нижчих рівнях. Найпоширенішими є органи місцевого самоврядування, міські ради (часто очолювані міським головою), місцеві «міста». Час від часу з'являються радники, яких обирають мешканці, щоб керувати господарством міста. Коріння сучасної німецької автономії сягають часів наполеонівських воєн. У відповідь на це в Німеччині була проведена кардинальна реформа, і аспекти її громади відображені в Акті про міста Пруссії 1808 року. Сьогодні місцева автономія даного регіону децентралізована.

З одного боку, це проблема проти національного централізму. Рішення мають прийматися на місцях, тобто децентралізовано, щоб дати людям на місцях можливість вирішувати свої проблеми. З іншого боку, громади є основою

демократичної національної системи. Їх очолюють агенти демократично обраних людей, які зазвичай обираються безпосередньо народним головою. У Німеччині є два органи місцевого самоврядування, громада та район. Райони є вищими державними організаціями, коли громади вирішують питання, що стосуються їх території та мешканців. Вони об'єднують декілька громад і визначені національною конституцією як державні органи. У той же час вони також виступають своєю компенсацією для різноманітних організаційних та фінансових можливостей громади. Як і громада, вони мають законне демократичне (обране народом) представництво народу. Уряди громад і районів не виключають один одного, а радше доповнюють один одного. Як правило, кожен, хто живе в Німеччині, є жителем і громади, і району. Слід зазначити, що громада та її об'єднання мають не лише право, а в деяких випадках і обов'язкові співробітництво між собою. Громади та райони також можуть створювати незалежні юридичні особи, такі як різні публічно-правові установи та підприємства. Автономія громад і округів гарантується не лише звичайним законом, а й національною конституцією. Громада отримує повну спроможність щодо співіснування та існування членів громади та питань, які важливі для них як для членів громади. Звичайно, законодавець, завдяки своїм правам, може встановити будь-яку іншу владу для територіальної громади. Проте законодавці мають обмежуватися рамками, встановленими конституційно-правовими гарантіями автономії. Щодо районів, то їх правовий статус різний. Вони не мають конкретної сфери діяльності, прямо гарантованої Конституцією [41]. Також, варто відзначити, що в ЄС механізм взаємодії відповідних органів державної влади з місцевим самоврядуванням формується завдяки регіональній політиці ЄС.

Тобто, на нашу думку, ЄС сформувало відповідний механізм децентралізації, за яким більше повноважень було надано на рівні муніципалітетів та регіональних структур.

Кризи, які почалися в 1970-х роках, і проблеми, що загострилися під впливом глобалізації, призвели до трансформації ЄС. Криза та зростаюча

дискусія про роль держави у визначенні суспільної політики призвели до занурення держав у нову діяльність.

В результаті значних політичних змін, ЄС був створений на основі Римського договору від 25 березня 1957 року між Бельгією, Люксембургом, Італією, Німеччиною, Нідерландами та Францією, до яких поступово приєдналися значна частина європейських країн.

Показано, що регіональна політика ЄС, яка з 1988 року отримала офіційний структурний статус «політика згуртованості», є більш складним і багатогранним явищем, ніж класичне визначення регіональної політики [42].

Вчені вказують на наявність чотирьох етапів у розвитку регіональної політики:

- перший етап - 1951-1988 року;
- другий етап - 1988-2000 роки;
- третій етап - 2000-2008 роки;
- четвертий етап - 2008 - до наших днів [43] ,[44].

На нашу думку, з 2020 року можна говорити про новий семирічний план і новий етап розвитку.

Відповідно, регіональна політика Європейського Союзу підтримує значні інвестиції в економічний розвиток на регіональному та галузевому рівні, відіграла важливу роль у віддаленому розвитку та конкурентоспроможності на ринку Європейських країн. Цей успіх привернув увагу вчених і практиків усього світу і відповідно зумовив актуальність нашого дослідження. Стаття 174 Договору про функціонування Європейського Союзу передбачає, що для зміцнення своєї економічної, соціальної та територіальної єдності Союз має прагнути до зменшення диспропорцій між рівнями розвитку різних регіонів та відсталості. з найменш сприятливих регіонів чи островів, і що особлива увага має бути приділена сільським районам, районам, які постраждали від промислового переходу, та регіонам, які страждають від серйозних і постійних природних чи демографічних недоліків [44].

Механізм взаємодії органів державної влади з місцевим самоврядуванням визначається як регіональна політика за допомогою підходу “зверху вниз” (top

down). У 1980-1990 роках політика розширилася, надавши їй комплексного характеру. Цей етап заклав основи для сприяння сталому економічному зростанню та зайнятості у вразливих районах, інвестування в дослідження, інновації, професійну освіту та вплив на навколишнє середовище у регіональній та регіональній політиці. Модифікація концепції «Європа в регіоні» в 1990-2000 роках була визначена як «Європа з регіоном». Однією з ключових місій цього періоду було усунення соціальних диспропорцій, які виникли внаслідок довгострокової реструктуризації економіки. Фактично йшлося про забезпечення умов для підтримки мети єдності, яка намагалася використати соціальні відмінності між групами, в процесі європейської інтеграції.

Отже, регіональна політика ЄС – це складне багатопланове явище, яке сьогодні охоплює всі сфери життя в цій єдиній структурі. Відповідно, тема дослідження є міждисциплінарною, необхідно використовувати категорії, які стосуються різних галузей знань. Їх особливістю, як показує аналіз, є відсутність єдиного підходу до тлумачення, більшість із них є спірними та гнучкими. Це пов'язано з тим, що деякі з них є універсальними і широко використовуються в різних науках, де їх тлумачення відображає специфіку цієї науки. Основою регіональної політики є регіон. У широкому розумінні розуміється дана територія, яка є територіально-господарським та національно-культурним комплексом, який може бути обмежений ознаками наявності, інтенсивності, різноманітності та взаємозв'язку явищ, що виражаються у формі специфічності, географії, однорідності, де наявні відповідні природні, економічні, соціальні, - історичні, національно-культурні умови, які слугують підставою для виділення цієї території [45].

На наш погляд, яскравим прикладом може слугувати приклад Італії та Греції, які при вступі в ЄС потребували особливих рішень для стабілізації економік та формування особливих підходів та кризового управління, в той же час Німеччина мала певні преференції та вигоди, і відразу після вступу мала економічний ріст [46].

Тому, політика згуртованості спрямована на всі регіони та міста Європейського Союзу з метою підтримки створення робочих місць, конкурентоспроможності бізнесу, економічного зростання, сталого розвитку та покращення якості життя громадян.

Щоб досягти цих цілей та задовольнити потреби розвитку в усіх регіонах ЄС, 392 мільярди євро, що є майже третина загального бюджету ЄС було виділено на політику згуртованості лише останній період в 2021-2027 роки [47].

З іншої сторони, існує визначення, що регіональна політика ЄС - це інвестиційна політика. Він підтримує створення робочих місць, конкурентоспроможність, економічне зростання, покращення якості життя та сталий розвиток [39]. Вважаємо, що ці визначення не суперечать один одному. Загалом, на наш погляд, визначення регіональної політики є складним явищем. Для України в процесі євроінтеграції, децентралізація та надання повноважень місцевим органам є важливим прикладом.

регіональна політика ЄС працює, щоб змінити ситуацію у наступних ключових сферах:

- інвестування в людей шляхом підтримки доступу до працевлаштування, освіти та можливостей соціальної інтеграції;
- підтримка розвитку малого та середнього бізнесу;
- посилення досліджень та інновацій через інвестиції та робочі місця;
- покращення навколишнього середовища за рахунок великих інвестиційних проектів;
- модернізація транспорту та виробництва енергії для боротьби зі зміною клімату, з акцентом на відновлювану енергетику та інноваційну транспортну інфраструктуру тощо [48].

Таким чином, метою поточної регіональної політики є не лише передача доходів із багатих країн до бідних, а й підтримка програм, спрямованих на вирішення регіональних проблем. На додаток до важливості партнерства між державами-членами, регіонами, ЄС та різними іншими органами в реалізації та

реалізації цієї політики, такі зусилля, як оцінка та моніторинг політики, доклали значних зусиль для підвищення ефективності політики [49], [50].

Після набуття чинності 1 липня 2021 року законодавчої бази політики згуртованості на 2021-2027 роки Комісія прийняла рішення щодо розподілу бюджетних асигнувань ЄС за країнами та фондами ЄС 5 липня 2021 року [51]. Щороку політика регіонального розвитку Європейського Союзу змінює фокус сталого регіонального розвитку, створюючи умови для регіонального саморозвитку. Таким чином, принципи національної та регіональної політики, такі як комплексна підтримка територіального та національного розвитку, втілюються в принципи збалансованої допомоги, що сприяють розвитку регіональних територій.

Таким чином, на сьогодні децентралізовані державні установи виконують більше роботи уряду, ніж будь-коли раніше, але в світі немає згоди щодо:

- 1) того, що означає децентралізація, та
- 2) як її слід виміряти.

Науковці вважають що варто спиратися на стандартні визначення децентралізації, які включають три основні виміри: фінансовий, адміністративний та політичний [52].

Таким чином, попит на децентралізацію сильний у всьому світі. Але переваги децентралізації не настільки очевидні, як припускає стандартна теорія фінансового федералізму, і є серйозні недоліки, які слід враховувати при розробці будь-якої програми децентралізації.

Відповідно, підсумуємо, що політика згуртованості має сильний вплив у багатьох сферах. Його інвестиції допомагають досягти багатьох політичних цілей ЄС і доповнюють політику ЄС, зокрема освіту, зайнятість, енергетику, навколишнє середовище, єдиний ринок, дослідження та інновації.

3.3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З МІСЦЕВИМ САМОВРЯДУВАННЯМ

Ця частина роботи визначає напрямок удосконалення взаємодії, взаємодії державних інституцій та місцевої автономії.

Варто відзначити процес європейської інтеграції.

Коли Європейський Союз стикається з кризою сучасного регіонального управління, у процесі впровадження та запозичення європейського досвіду виникає багато питань.

А на глобальному рівні, поки Європейський Союз залишається центром значного економічного потенціалу, характер розвитку дуже нерівномірний, і тому великі соціально-економічні диспропорції збільшилися з моменту приєднання нових держав. Наприклад, до 2004 року середній ВВП на душу населення в найбідніших регіонах становив дві третини (67%) середнього ВВП на душу населення ЄС. Після приєднання до 10 нових країн-членів ВВП на душу населення в найбідніших регіонах становив менше однієї третини (28%) від середнього ВВП на душу населення ЄС.

Безробіття також є значною втратою потенціалу та можливостей у всьому Європейському Союзі. Інвестування в сучасну інфраструктуру та інновації, кращу освіту та навчання людей у вразливих регіонах відкриває нові цінні ринки та розширює економічний потенціал усіх країн-учасниць. У той же час політика конвергенції допомагає підтримувати консенсус щодо ключових історичних досягнень ЄС, таких як створення єдиного ринку та запровадження єдиної валюти (євро).

Таким чином, регіональний розвиток – це процес, який вимагає ефективних та дієвих інституцій, що вимагає тісної співпраці між урядами, бізнес-організаціями та соціальними групами на всіх рівнях. Європейська регіональна політика зосереджена на перетворенні проблем у можливості [50].

На нашу думку, особливо важливим є те, що одним із головних завдань ЄС є координація політики країн-членів ЄС, а міграційні процеси з Близького Сходу є значною проблемою є міграційна ситуація і нестабільність у зв'язку з пандемією і війною в Україні.

Головний виклик полягає в тому, щоб усі регіони Європейського Союзу й надалі мали право на підтримку в рамках політики згуртованості, залежно від стану структурного розвитку кожного регіону та від індивідуальних потреб

регіону. У той же час фінансування має бути ефективнішим, а кошти більше використовуватися на необхідні структурні реформи в країнах -членах ЄС. Управління коштами має бути спрощено, а також слід більше використовувати синергію з іншими інструментами фінансування [53].

На додаток до пропозиції багаторічної фінансової рамки (MFF), Європейська комісія також запропонував пакет законів щодо структурних фондів ЄС на програмний період 2021-2027 років. Цей пакет складається з п'яти проектів нормативних актів, які регулюють структуру фінансування ЄФРР, ЄСФ та Європейського територіального співробітництва. Федеральний уряд особливо вітає той факт, що всі регіони продовжують отримувати фінансування зі структурних фондів ЄС. Політика згуртованості ЄС знову буде зосереджена на ключових цілях політики, таких як інноваційні та розумні економічні зміни, пом'якшення зміни клімату та захист навколишнього середовища. У країнах-членах із сильнішою економікою, як-от Німеччина, 85% ЄФРР фінансування буде витрачено на ці сфери. Законодавча база буде істотно спрощена, а також будуть нові позитивні підходи до гнучкості, диференціації та скорочення бюрократії. У поточних переговорах щодо багатосторонньої фінансової допомоги на рівні ЄС федеральний уряд хоче мати сильну політику згуртованості, яка продовжуватиме належним чином враховувати всі регіони, водночас надаючи кращу підтримку необхідним структурним реформам у державах-членах.

Хоча багато вчених відзначають, що криза соціальної Європи вибухнула повільно між серединою 2000-х і початком 2010-х років, останні події в соціальній політиці ЄС демонструють важливі нововведення, зокрема через прийняття Європейського Союзу соціальних прав (EPSR) [54]. Отже, Європейський стовп соціальних прав є сильною політичною заявою щодо двадцяти соціальних прав і принципів. Для його реалізації використовується весь арсенал управління ЄС: регламенти, директиви, рекомендації, комунікації, нові інституції, заходи фінансування та рекомендації для окремих країн [55]. Таким чином, 20 основних принципів соціального розвитку в ЄС визначені в

Європейському стовпі соціальних прав. Він визначає соціальні права як 20 ключових принципів і прав, необхідних для правосуддя, ринків праці та систем соціального захисту [53].

Однією з ключових місій останнього періоду було усунення соціальних диспропорцій, які виникли внаслідок довгострокової реструктуризації економіки. Фактично йшлося про забезпечення умов для підтримки мети єдності, яка намагалася використати соціальні відмінності між групами, в процесі європейської інтеграції.

У процесі розробки регіональної політики важливо підкреслити, що вона формує стратегічний і комплексний підхід до управління різноманітними інституційними відносинами. Економічний зміст політики регіонального розвитку полягає у визнанні її існування в усіх місцях особливого потенціалу зростання та вдосконалення, що в повній мірі проявляється і виконується «знизу». Також постійно спостерігається тенденція розглядати штучне вирівнювання регіонального розвитку як основне завдання регіональної політики. Лише останнім часом відбулася суттєва зміна підходу до проблеми регіонального розвитку [52]. Загалом ЄС розвиває відносини та будує партнерські відносини з третіми країнами, регіональними та універсальними міжнародними організаціями, метою яких є: захист цінностей та інтересів, підтримка сталого розвитку в економічному, соціальному та екологічному плані країн, що розвиваються [54]. Так само процес європейської інтеграції в Європі набув особливого значення для розвитку соціальної сфери, яка поступово стає фактором впливу на соціально-економічний розвиток світу.

У сучасній Україні, в контексті реформування української державної влади, реформи місцевої автономії, веб-сайти органів державної влади та органів місцевого самоврядування відіграють дедалі важливішу роль у доступі громадян до громадської інформації [55]. Нова технологія оперативно, повно та об'єктивно інформує громадськість про ефективність діяльності державних установ та місцевої автономії, надає публічну інформацію, бере участь у вирішенні державних та місцевих питань, а отже, їх конституційного права Ви можете

гарантувати свої права. Брати участь в управлінні. Держава в цілому. Водночас, за відсутності моделі веб-сайту, поряд з інтегрованою системою державних веб-сайтів, що значною мірою задовольняє інформаційні потреби громадян та сайтів місцевого самоврядування, неоднорідність «гріха», багатовекторність, неповнота інформації, а отже громадян, не повністю відповідає інформаційним потребам. Для вирішення цієї проблеми та створення зразкового веб-сайту для органів місцевого самоврядування необхідний централізований підхід.

У минулому Рада Європи давала такі поради: Національна адміністративно-територіальна реформа та розвиток регіональної автономії. Межі діяльності та повноважень між органами місцевого самоврядування та органами державної влади. Надати органам місцевого самоврядування ресурси, необхідні для виконання своїх обов'язків. Удосконалити систему правового захисту місцевої автономії [56].

В Україні, згідно з чинним законодавством, делегування повноважень відбувається також на горизонтальному рівні, від місцевої ради як органу місцевого самоврядування до місцевої адміністрації як місцевої виконавчої влади. Це пов'язано з тим, що ці ради є органами місцевого самоврядування, які представляють спільні інтереси місцевих громад, але не мають власної виконавчої влади, повноваження якої вимушено делегувати органам місцевого самоврядування. Тому виникає проблематичне питання про ефективність такої ради, яка має великі повноваження на своїй території, але не може їх повністю реалізувати. Іншим елементом питання делегованих повноважень є функція адміністративних органів та органів місцевого самоврядування, повноваження яких не розмежовані. Це також викликає проблеми з його виконанням, оскільки це не визначено відповідним законом. А якщо так, тоді хто перший має право скористатися цими повноваженнями, і як органи місцевого самоврядування, так і органи місцевого самоврядування приймають рішення з одного і того ж питання? Зміст дуже різний. Тому слід зазначити, що дублювання повноважень між державними органами та місцевою автономією, впливають на ефективність взаємодії місцевого самоврядування та державних органів.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження еволюції регіональної політики ЄС можемо зробити висновки, що:

Національно-соціальні відносини передусім досягаються через систему взаємовідносин органів місцевого самоврядування з місцевими державними адміністраціями та їх посадовими особами. Органи місцевого самоврядування здійснюють відповідні повноваження (використовуючи передані фінанси, матеріально-технічні та інші ресурси) і несуть відповідальність за власні дії. Голова місцевої адміністрації має право проводити дорадчий голос на кожному засіданні ради та вносити інші пропозиції, пов'язані із здійсненням делегованих повноважень. Органи місцевого самоврядування, навпаки, визначають напрями державної влади та інтересів. Тому органи місцевого самоврядування та державної влади завжди працюють разом.

Така взаємодія керується Конституцією України, законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про державну службу», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, розпорядженнями голови облдержадміністрації, Регламентом обласної державної адміністрації, Положенням про управління організаційної роботи та взаємодії з органами державної влади і місцевого самоврядування апарату обласної державної адміністрації та відповідними Положеннями.

В умовах становлення та розвитку правової демократичної держави в Україні та під впливом глобалізаційних та міждержавних інтеграційних процесів у світі та на континенті Європи розпочнеться глибоке реформування національної влади зі складним і суперечливим процесом децентралізації. Важливим прикладом є приклад ЄС у сфері регіональної політики як результат взаємодії держави та місцевого самоврядування.

Метою реформування механізму співпраці є оптимізація структури адміністративних районів України, широка децентралізація адміністративної

влади та забезпечення фінансово доцільних, ефективних та відповідальних механізмів для органів місцевого самоврядування.

Тому вдосконалення державної влади на рівні районів у процесі формування об'єднаної територіальної громади може бути досягнуто за умови: запровадження нового адміністративного поділу, тобто зміни та затвердження Конституції України, законів про адміністративний поділ районних організацій.

Таким чином, недосконалість механізму взаємодії державних інституцій та органів місцевого самоврядування свідчить про те, що його необхідно вдосконалювати для створення правового механізму, який би збалансував інтереси державного сектору, і потребує подальшого правового дослідження та вдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов *Методологія наукових досліджень: навч. посібник*. Ніжин, 2017. – 236 с.
2. Пригунов П. Я. *Формування теоретико-методологічних підходів дослідження проблем економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності у напрямі Національна безпека: наукові праці МАУП*. 2013. 160–168 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaup_2013_4_31(дата звернення: 15.06.2022)
- 3.: С. Е. Важинський, Т. І. Щербак *Методика та організація наукових досліджень: навч. посібник* Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка. 2016. 260с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/>(дата звернення: 15.06.2022)
4. Лук'янова Г.Ю. *Методологічні основи дослідження права у сучасній юридичній науці*. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsy/04_2011(дата звернення: 15.06.2022)
5. Перун Т. *Методологічні засади дослідження механізму забезпечення інформаційної безпеки в Україні / Тарас Перун // Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: юридичні науки: збірник наукових праць*. –Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – № 865. – С. 303–307.
6. Полікарпова, О. *Регіональна політика ЄС: практичний досвід для України [Текст] / Ольга Полікарпова // Вісник Тернопільського національного економічного університету*. - 2015. - Вип. 3. - С. 101-110.
7. Бондарчук Л.В., Урбанович В.А. *Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування: правові й функціональні аспекти*. Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд». 2015. №11(21). С. 30-38
8. Резніков В.В. *Механізми формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції України* URL: <https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/spetsializovani-vcheni-rady/arefRieznikov.pdf>(дата звернення: 15.06.2022)
9. Vasynova, Nadezhda, *Особливості взаємодії в публічному управлінні на рівні*

- громад: стан та напрями розвитку особенности взаимодействия в публичном управлении на уровне общин: состояние и направления развития (Peculiarities of Interaction in Public Governance at Community Level: State and Development Areas) (April 19, 2020). URL: <https://ssrn.com/abstract=3580224> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3580224>(дата звернення: 15.06.2022)
10. Сунцова О. О. Місцеві фінанси: навч. посіб.–К.: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
11. І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції : навчальний посібник : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 504 с.
12. Буглак Ю. О. Історичний генезис розмежування повноважень між органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування України .Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2017. № 2. 37-44 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/app_2017_2_7(дата звернення: 15.06.2022)
13. Дяченко М. І., Коваленко Г. О. Взаємодія органів місцевого самоврядування та органів державної влади з громадкістю регіону. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 3. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1202> (дата звернення: 15.06.2022).
14. Ю.Г. Кальниш, Т. М. Лозинська, В.І. Тимцуник Публічне управління та адміністрування : навч. посіб.: Полтава. 2015. 279 с.
15. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні: Кол. монографія./За ред. В. В Кравченка, М. О. Баймуратова, О. В. Батанова. Київ: Атіка, 2007. 864 с.
16. Буглак Ю. О. Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення розмежування повноважень між органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування України. 2018. 77-83 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2018_1_12 (дата звернення: 15.06.2022)
17. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування у межах нової системи територіальної організації влади в Україні. :Національний

інститут стратегічних досліджень. 2011. – 54 с.

18. ЗАКОН УКРАЇНИ Про місцеве самоврядування в Україні URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>(дата звернення: 15.06.2022)

19. Орган державної влади URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM051497>(дата звернення: 15.06.2022)

20. Рильська В. В. Механізм взаємодії між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в аспекті децентралізації влади. 2014. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2014_2_26. (дата звернення: 15.06.2022)

21. Парламентські процедури. Посібник для депутатів місцевих рад та активістів громад URL: <http://ipo.org.ua/парламентські-процедури-посібник-дл/> (дата звернення: 15.06.2022)

22. Європейська хартія місцевого самоврядування (ратиф. ЗУ № 452/97-ВР від 15.07.97). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text(дата звернення: 15.06.2022)

23. Які закони регулюють діяльність місцевої влади URL: <https://silrada.org/yaki-zakony-regulyuyut-diyalnist-mistsevoyi-vlady/>(дата звернення: 15.06.2022)

24. Золотоноша, Олег. (2020). Правове регулювання місцевих органів влади. Entrepreneurship, Economy and Law. 153-156. 10.32849/2663-5313/2020.3.25.

25. Дубина М. В. Зарубіжний досвід децентралізації влади та його адаптація до українських реалій 2018. Вип. 27(1). 46-49с. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_27\(1\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_27(1)_11). (дата звернення: 15.06.2022)

26. Шифр «Взаємодія. Управління». URL: <https://www.mnau.edu.ua/files/olimp/kon-gromadi/rez/18.pdf>(дата звернення: 15.06.2022)

27. Кількість адміністративно-територіальних одиниць в Україні URL: <https://cutt.ly/3Kz7v7X> (дата звернення: 15.06.2022)

28. Тищенко І. Г., Писаренко В. П. Організаційно-правові засади діяльності місцевих органів влади. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 19. 87–93 с. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.19.87

29. Шигапова Е. Окремі аспекти імплементації Європейської хартії місцевого самоврядування в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 5. С. 181—185.
30. М.І.Баюк, М.І.Войт, М.В.Панасюк Депутату місцевої ради: практичні поради щодо організації діяльності. Хмельницький : Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. 2015. 142 с.
31. Кіцул Ю. С. Адміністративно-правове регулювання діяльності місцевих органів виконавчої влади: монографія. Львів: ЛьвДУВС.2014. 200 с.
32. Україна офіційно спрямувала у Брюссель заявку на членство в ЄС URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/02/28/682990/>(дата звернення: 15.06.2022)
33. Полікарпова, О. Регіональна політика ЄС: практичний досвід для України. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2015. Вип. 3. - С. 101-110.
34. “Rapid accession of Ukraine to the European Union is very unrealistic” URL: <https://www.eur.nl/en/news/rapid-accession-ukraine-european-union-very-unrealistic>(дата звернення: 15.06.2022)
35. What is Decentralization? URL: <https://www.peoplehum.com/glossary/decentralisation> (дата звернення: 15.06.2022)
36. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії : монографія / Л. Л. Приходченко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.
37. Бабінова О. О. Основні принципи, напрями та завдання державної регіональної політики щодо забезпечення сталого регіонального розвитку. – URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11boosrr.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11boosrr.pdf) (дата звернення: 15.06.2022)
38. Kovtun Y. Administrative agreement as an instrument of relations between state authorities and local government bodies. În Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice : Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale, ediția a 7-a, 26 februarie 2021 / comitetul organizatoric: Balan Oleg [et

al.] ; colegiul redacțional: Zelenschi Angela [et al.]. – Chișinău : S. n., 2021 (Tipogr. «Print-Caro»). – 344 p., pp. 17-19.

39. Lucinda Platt. What is social policy? International, interdisciplinary and applied URL: <https://www.lse.ac.uk/social-policy/about-us/What-is-social-policy>(дата звернення: 15.06.2022)

40. Існуючі механізми співпраці органів державної влади з організаціями громадянського суспільства в контексті реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні 2016-2020.– Ваїте, 2016. 280 с.

41. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з дистанційною участю, 24 березня 2021 р. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2021. 271 с.

42. Проблеми реформи місцевого самоврядування: зарубіжний досвід та українські реалії URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_1/19.pdf(дата звернення: 15.06.2022)

43. Гринько О. І. Регіональна політика Європейського Союзу: автореф. дис. . канд. політ. наук : 23.00.02 / Маріуполь/ 2019. - 22 с.

44. Окладна М. Г. Соціальна політика Європейського Союзу: становлення і розвиток / М. Г. Окладна, І. В. Яковюк. – Харків : Оберіг, 2016. – 40 с. – (Серія: Наукові доповіді, вип. 19) DOI: 10.5772/intechopen.82372

45. Regional Policy URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/ (дата звернення: 15.06.2022)

46. Regional investment and solidarity URL: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/regional-policy_en (дата звернення: 15.06.2022)

47. Чужиков В.І. Регіональна політика Європейського Союзу: підручник. КНЕУ, 2016. 495с.

48. ARSOVSKA, M. Eu Regional Policy- Possibilities and Challenges for Republic of Macedonia. *Vizione*, [s. 1.], n. 29, p. 373–386, 2018. Disponível em:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=afh&AN=128329372&site=ehost-live>. (дата звернення: 15.06.2022)

49. Cohesion Policy legislation 2021-2027 URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/regulations/ (дата звернення: 15.06.2022)

50. CHAPTER 2: The European Union Structural and Cohesion Funds URL: <https://publications.parliament.uk/pa/ld200708/ldselect/ldeucom/141/14105.htm> (дата звернення: 15.06.2022)

51. Cohesion Policy 2021-2027 URL: <https://www.bmwi.de/>

52. Cohesion Policy 2021-2027 URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/ (дата звернення: 15.06.2022)

53. Schneider, A. Decentralization: Conceptualization and measurement. *St Comp Int Dev* 38, 32–56 (2003). <https://doi.org/10.1007/BF02686198> (дата звернення: 15.06.2022)

54. Vollaard, H. (2014), Explaining European disintegration. *J Common Mark Stud*, 52: 1142-1159. <https://doi.org/10.1111/jcms.12132> (дата звернення: 15.06.2022)

55. Iain Begg (2010) Economic and Social Governance in the Making: EU Governance in Flux, *Journal of European Integration*, 32:1, 1-16, DOI: 10.1080/07036330903510273

56. Viktorija L.A. Čeginskas, Sigrid Kaasik-Krogerus, Tuuli Lähdesmäki & Katja Mäkinen (2021) Constructing social Europe through European cultural heritage, *European Societies*, 23:4, 487-512, DOI: 10.1080/14616696.2021.1913508/

57. Про місцеве самоврядування: Закон України від 17 черв. 2022р. № 280/97-ВР ст. 43-44 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 17.06.2022)

58. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 01 січ 2022 р. №586-XIV ст. 35 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 17.06.2022)

59. Про затвердження Порядку організації діяльності та взаємодії Національної гвардії з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого

самоврядування з припинення масових заворушень: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серп. 2022 р. № 894 URL: <https://cutt.ly/0KvoKvO> (дата звернення: 17.06.2022)

60. Відділ забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування: Положення Дрогобицької районної державної адміністрації. URL: <https://drohobych-rda.gov.ua/structura/viddil-zabezpechennya-vzayemodiyi-z-orhanamy-mistsevoho-samovryaduvannya.html> (дата звернення: 17.06.2022)

61. Конституція України: станом на 17 черв. 2022р. Ст. 124 URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-viii> (дата звернення: 17.06.2022)

62. Хавронюк М., Мироненко С. Чи потрібні Україні мирові суди? Дзеркало тижня. 2014. № 24 (752). С. 6–10.

63. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 20 трав. 2022 р. №1861-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text> (дата звернення: 17.06.2022)

64. Крусян А. Р. Взаємодія місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в Україні : навч. Посіб. Одеса : Вид-во «Юридична література», 2001. 162с.

65. Возний С.О. Механізми взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної виконавчої влади щодо формування дієздатних територіальних громад: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління. Київ. 2017. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/137/files/41e36680-a76c-4f04-a824-e1c9d271810> (дата звернення: 17.06.2022)